

Finansrapport per 31 december 2024

Linköpings kommun

Innehåll

Sammanfattning	3
Finanschefens kommentar	4
<i>Finansåret 2024</i>	4
Kommunens finanser	5
Kommunens likviditet	5
<i>Finansnetto</i>	5
Kommunens skulder, derivat och avgift till bolagen	5
<i>Kommunens skulder</i>	5
<i>Kommuninvest</i>	6
<i>Derivat</i>	6
<i>Avgift till bolagen</i>	6
Kommunens placeringar	6
<i>Placering av koncernlikviditet</i>	6
<i>Medelsförvaltning</i>	6
Marknadsvärde	7
Avkastning	7
Risk	7
<i>Pensionsmedelsplaceringar</i>	7
Marknadsvärde	8
Avkastning	8
Risk	8
<i>Avstämning mot riktlinjer</i>	8
Kommunkoncernens finanser	9
Koncernens likviditet	9
Koncernens skulder	9
Valutaexponering	9
Utsikter 2025	10
Kommunens planerade aktiviteter 2025	10
Appendix	11
<i>Marknadsdata</i>	11
<i>Ordlista</i>	11

Sammanfattning

2024-05-28 §190 tog KF beslut om nya finanspolicys, riskinstruktioner och riktlinjer. I dessa regelverk beskrivs hur internbanksupplägget ska hanteras samt instruktioner för förändrade placeringsriktlinjer. Det innebär att under 2024 har det skett stora förändringar, både på skuldsidan och för kommunens placeringar.

Vid årsskiftet uppgick kommunkoncernens likviditet, dvs koncernens topp-konto, till 330 miljoner kronor. Det finns även en outnyttjad kredit på 2 100 miljoner och koncernen har också likvida placeringar med ett marknadsvärde på 203 miljoner kronor. Koncernen betalningsberedskap och bankkontolikviditet bedöms som god. Kommunens likviditet var vid årsskiftet minus 727 miljoner kronor. Kommunens likviditet rör sig mycket under året och inför årsskiftet är ofta likviditeten låg.

Den totala låneskulden för Linköpings kommun uppgick per 31 december till 16 270 miljoner kronor, varav 15 270 miljoner är vidareutlånat till de kommunala bolagen. Både kommunen och kommunens bolag befinner sig inom den beslutade låneramen.

Kommunens egna lån uppgick vid årsskiftet till 1 000 miljoner kronor, vilket är inom den beslutade låneramen för 2024 på 1 300 miljoner kronor. Skulden består till största delen av finansiering av simhallen och består av ett obligationslån på 500 miljoner kronor, ett Kommuninvestlån på 100 miljoner kronor samt certifikat på 400 miljoner kronor.

Kommunen har två placeringsportföljer, och det totala marknadsvärdet för dessa uppgick per 31 december till cirka 4 904 miljoner kronor. Kommunens placeringar har ökat med 317 miljoner kronor under året. Portföljen för medelsförvaltning har ökat i värde med cirka 159 miljoner kronor sedan årsskiftet och marknadsvärdet uppgick till 2 525 miljoner kronor. Portföljen har genererat en avkastning på 6,72 procent, vilket är något lägre än benchmark, som ligger på 7,49 procent. Marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringarna uppgick till 2 379 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 158 miljoner kronor. Totalt har portföljen genererat en avkastning på 7,11 procent, jämfört med benchmark på 8,45 procent. Inga uttag har gjorts under året.

För att följa kommunens nya placeringsriktlinjer har viktningen i benchmark ändrats. Detta har också inneburit en förändring och förenkling av innehaven, vilket har lett till köp och försäljning av fonder och obligationer för att anpassa portföljerna till den nya policyn. Arbetet med detta kommer att fortsätta under 2025. Samtliga placeringstransaktioner har under 2024 har granskats av Back Office och placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer.

Finanschefens kommentar

Finansåret 2024

Efter ett mycket tufft börsår 2022 följt av börsuppgång 2023 så var det många orosmoln inför 2024.

Finansåret 2024 präglades av en gradvis förbättring av den svenska ekonomin efter en period med hög inflation som gav en positiv utveckling på Stockholmsbörsen, trots ett år med fortsatt global osäkerhet.

Den svenska ekonomin visade tecken på återhämtning, vilket bidrog till ökad investeringsvilja på börsen och Stockholmsbörsen hade en uppgång på cirka 10 procent. Riksbanken sänkte styrräntan flera gånger under året, från 3,75 procent i början till 2,5 procent vid årets slut.

Inflationen (KPIF Konsumentprisindex med fast ränta) sjönk från över 10 procent till 3,6 procent i slutet av året.

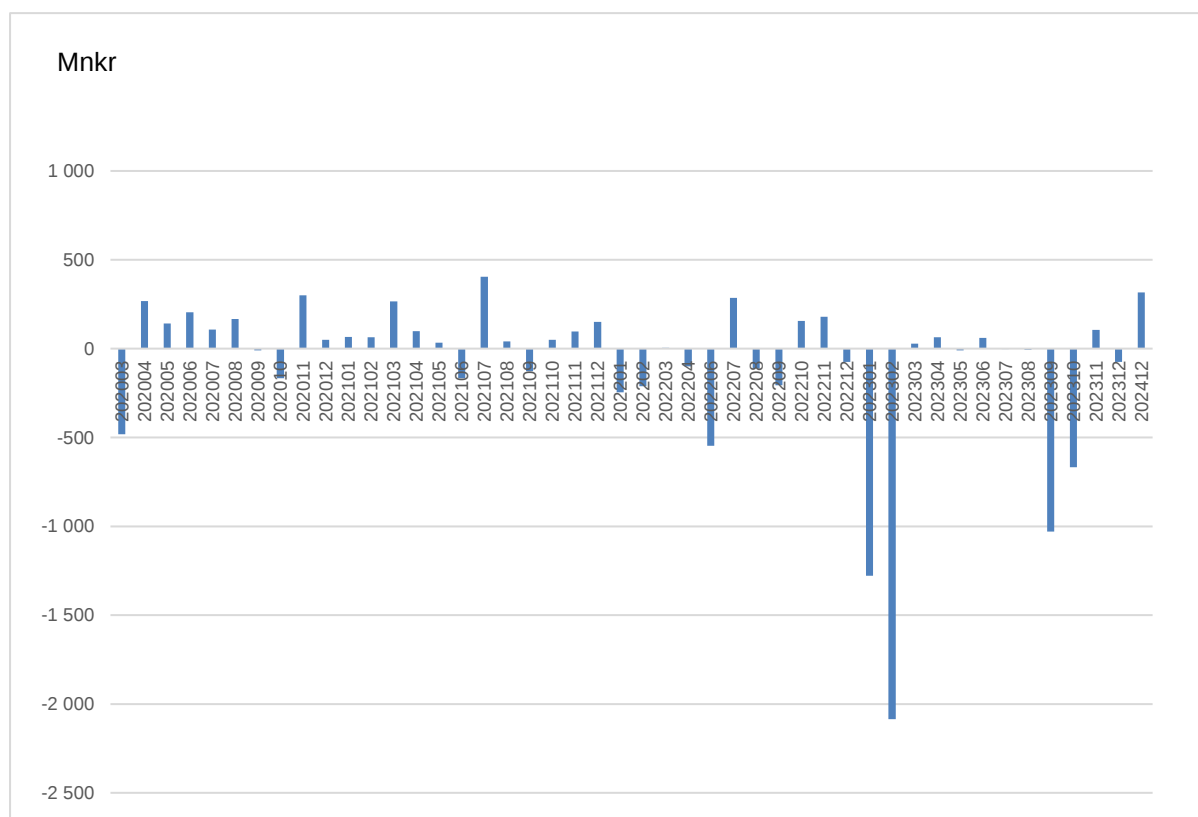

Bild: Visar hur kommunens placeringar skiftar i marknadsvärde mellan 2020–2024.

De stora nedgångarna under 2023 hänförs till KF beslut 2023-11-22 att sälja 5 450 mnkr av placerade medel.

Kommunens finanser

Kommunens likviditet

Vid årsskiftet uppgick kommunens bankkontolikviditet på Nordea till cirka minus 727 miljoner kronor. Under januari inkom skatteinbetalningar på 965 miljoner kronor till kommunens kassa, vilket återigen gör att likviditeten är god. Kommunen har även bankengagemang med andra svenska affärsbanker, vilka inte är medräknade.

Finansnetto

Finansnettot per 31 december uppgick till 584 miljoner kronor. Avvikelsen i finansnettot beror till stor del på att placeringarna har haft ett högre utfall än den budgeterade värdetillväxten, som uppgick till 159 miljoner kronor. Av det faktiska utfallet för placeringarna på 296 miljoner kronor utgörs en betydande del av orealiserade vinster i kommunens placeringsportföljer. Utöver detta har utfallet för placeringarna påverkats positivt av ränteintäkter och utdelningar i våra innehav.

Utfallet för övriga finansiella intäkter och övriga finansiella kostnader avviker från budget till följd av förändrade förutsättningar i samband med införandet av internbank. Kommunen har tagit över dotterbolagens lån och har därmed haft högre finansiella kostnader, men samtidigt har de finansiella intäkterna ökat eftersom dotterbolagen har fakturerats för räntekostnader. Detta innebär att de ökade intäkterna och kostnaderna balanserar varandra vilket gör att utfallet för kommunen är neutralt.

Utfallet för utdelning avviker mot budget och avser ökad utdelning med 5 miljoner kronor från Linköpings stadshus till kommunen. Dessa kommer från en hyresrabatt från Lejonfastigheter som har fördelats ut till kommunens förvaltningar.

Belopp, mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse Utfall - Bud- get
Utdelningar	415	410	5
Placeringar	296	159	137
Övriga finansiella intäkter	315	102	213
Finansiella intäkter	1026	671	355
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse (inkl räntekostnad och basbeloppsuppräknings)	-148	-180	32
Övriga finansiella kostnader (inkl räntekostnader)	-294	-126	-168
Finansiella kostnader	-442	-306	-136
Summa finansnetto	584	365	219

Kommunens skulder, derivat och avgift till bolagen

Kommunens skulder

Kommunens lån per den 31 december 2024 uppgick till 1 000 miljoner kronor. Kommunens skuldportfölj används i huvudsak för att finansiera uppförandet av simhallen. Låneramen för 2024 uppgick till 1 300 miljoner kronor, vilket är en ökning från tidigare år med 200 miljoner kronor. Ökningen är avsedd för att kunna finansiera en del av Ullevileden.

Kommunen har ett obligationslån på 500 miljoner kronor, ett Kommuninvestlån på 100 miljoner kronor samt certifikat på 400 miljoner kronor.

Under året införde Linköpings kommun internbank, vilket innebär att kommunen tar upp lån i eget namn och lånar vidare till de kommunala bolagen via interna reverser. Införandet har skett successivt under året och är nu implementerat. Den totala låneskulden för Linköpings kommun uppgick per 31 december till 16 071 miljoner kronor, varav 15 071 miljoner är vidareutlånat till de kommunala bolagen.

Kommuninvest

Linköpings kommun blev medlem i Kommuninvest 2017. För närvarande har kommunen 5 500 miljoner kronor i utestående lån hos Kommuninvest, varav 5 400 miljoner kronor är vidareutlånade till bolagen.

Derivat

Kommunen har ingått swapavtal (ränteswappar) i syfte att styra räntebindningen på ett kostnadseffektivt sätt. Kommunen betalar en fast ränta och erhåller en rörlig ränta i syfte att förlänga räntebindningstiden i skuldportföljen. Per årsskiftet hade kommunen ingått tre swapavtal om 100 miljoner kronor per avtal. Kommunen har även ingått tre swapavtal på totalt 300 miljoner kronor, en startade i oktober 2024 och två startar 2025 samt 2027.

I och med införandet av internbank har kommunen även tagit över räntederivat från Linköpings Stadshus samt valutaswappar (s.k. cross currency swaps) från bolagen.

Avgift till bolagen

I och med införandet av internbank försvinner begreppet borgen på bolagens upplåning. På varje intern revers från kommunen till bolagen läggs ett påslag, som baseras på vilken löptid reversen har och vilket dotterbolag det gäller. Avgiften är på samma nivå som det tidigare borgenspåslaget och är beräknad utifrån vilken ränta bolagen skulle få om de lånade själva på marknaden utan säkerheter. Borgen från kommunen finns kvar på räntederivat för de bolag som självständigt hanterar ränterisken samt på vissa bankgarantier.

Kommunens placeringar

Kommunen har två större stycken placeringsportföljer samt en liten del för att hantera kommunens likviditet. Kommunens placeringsportföljer uppgick vid årsskiftet till totalt cirka 4 904 miljoner kronor, vilket är en ökning på cirka 317 miljoner kronor sedan årsskiftet. Notera att marknadsvärdet per årsskiftet ska ses som en ögonblicksbild, och att tabellen nedan avser marknadsvärdesförändringar för portföljernas totala tillgångar.

Marknadsvärden placeringsportföljerna Belopp, mnkr	2024-12-31	2023-12-31	Förändring
Medelsförvaltning	2 525	2 366	159
Pensionsmedelsplaceringar	2 379	2 221	158

Placering av koncernlikviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens samlade likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontots likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Marknadsvärdet per 31 december uppgick till cirka 203 miljoner kronor. Under december förföll en obligation ut till betalning vilket innebar att saldot överfördes från KVK till kommunens kassa.

Medelsförvaltning

Det totala marknadsvärdet för placeringsportföljen medelsförvaltning uppgick till 2 525 miljoner kronor per 31 december vilket är en ökning med cirka 159 miljoner kronor sedan årsskiftet. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer. Inga uttag har gjorts under året.

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2024-05-21, §139

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-12-31 mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 481	59 %	40	55	100
Svenska aktiefonder	189	7 %	0	20	40
Globala aktiefonder	587	23 %	0	25	50
Alternativa placeringar	268	10 %	0	0	10
Totalt placeringar	2 525	100 %		100	
Övriga tillgångar ¹	0				
Totalt tillgångar	2 525				

Avkastning

Totalt har portföljen genererat en avkastning på 6,72 procent under året. I jämförelse med benchmark, där vissa generella index viktas, har portföljen genererat en lägre avkastning då benchmark levererat en avkastning på 7,49 procent. Anledningen till att portföljen inte når upp till benchmark är för att portföljen under större del av året till stor del bestått av räntebärande tillgångsslag. Räntebärande placeringar har haft en lägre avkastning än aktiefonder och därav den sämre utvecklingen.

Finansenheten har i slutet av året viktat om portföljen genom att minska räntebärande obligationer till förmån för globala aktiefondplaceringar, för att generera en högre avkastning.

Risk

Marknadsrisken i portföljen definieras som förändring av marknadsvärdet vid en procentenhets upp/nedgång i marknadsräntorna och en upp- eller nedgång i aktiepriser med 20 procent.

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 20 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 155 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Specialfondernas/hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa varken följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

Pensionsmedelsplaceringar

Det totala marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringar uppgår till 2 379 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 158 miljoner sedan årsskiftet. Placeringarna följer de av kommunstyrelsen beslutade min- och maxnivåerna. Inga uttag har gjorts under året.

¹ Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2024-05-21, §139

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-12-31, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 052	44 %	40 %	55 %	100 %
Svenska aktiefonder	707	30 %	0 %	20 %	40 %
Globala aktiefonder	554	23 %	0 %	25 %	50 %
Alternativa placeringar	67	3 %	0 %	0 %	10 %
Totalt	2 379	100 %		100 %	
Övriga tillgångar ²	0				
Totala tillgångar	2 379				

Avkastning

Totalt har placeringsportföljen genererat en avkastning på 7,11 procent under året. I jämförelse med benchmark, där vissa generella index viktas, har portföljen genererat en lägre avkastning då benchmark levererat en avkastning på 8,49 procent. Anledningen till att portföljen inte når upp till benchmark är för att portföljen under större del av året till stor del bestått av räntebärande tillgångsslag. Räntebärande placeringar har haft en lägre avkastning än aktiefonder och därav den sämre utvecklingen.

Även här har finansenheten i slutet av året viktat om portföljen genom att minska räntebärande obligation till förmån för globala aktiefondplaceringar, för att generera en högre avkastning.

Risk

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 21 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 252 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex. Specialfondernas/hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa varken följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under 2024 har granskats av Back Office. Back Office har en kontrollfunktion och har ansvar att rapportera avvikelser.
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office.
- Samtliga affärer utförda under delegation har rapporterats till kommunstyrelsen.

² Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Kommunkoncernens finanser

Koncernens likviditet

Kommunkoncernen har ett positivt saldo på Nordea på ca 330 miljoner kronor. Det finns en outnyttjad kredit på 2 100 miljoner och koncernen har även likvida placeringar med ett marknadsvärde på 203 miljoner kronor. Koncernen betalningsberedskap och bankkontolikviditet bedöms som god.

Saldot på bankkontot varierar stort under året beroende på den kortfristiga likviditeten hos kommunen och respektive bolag. Både kommun och bolag har även andra bankengagemang med svenska affärsbanker som ej är medräknat.

Likviditet	2024-12-31	2024-12-31	2023-12-31	2023-12-31
Belopp, mnkr	Bankkonto	Checkkredit	Bankkonto	Checkkredit
Kommunens likviditet	-727	1 200	-612	1 200
Koncernens likviditet*	330*	2 100	792*	2 100

*Exklusive likviditetsplaceringar

Koncernens skulder

En sammanställning av kommunkoncernens utestående lån per årsskiftet uppgår till cirka 16 270 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 1 119 miljoner kronor sedan årsskiftet. Anledningen till ökningen beror främst på nyinvesteringar i flera kommunala bolag.

I och med införandet av internbank har de kommunala bolagen interna lån till Linköpings kommun. Tabellen nedan visar bolagens totala skuld, det vill säga den interna skulden till Linköpings kommun samt extern skuld.

Tabell låneskuld 2024-12-31

Belopp, mnkr	Låneskuld 2024-12-31	Låneskuld 2023-12-31	Förändring låneskuld
Linköpings kommun	1 000 ³	1 090	-90
Tekniska Verken	2 773	2 066	707
Lejonfastigheter	4 540	4 289	251
Stångåstaden	4 919	4 268	651
Sankt Kors	1 849	2 199	-350
ResMex	392	392	0
Stadshus AB	797	847	-50
Summa	16 270	15 151	1 119

Valutaexponering

I enlighet med KF beslut KF 2024-05-28 § 190, att överta befintliga lån och obligationer från de kommunala bolagen och vidareförmedla samma lånebelopp och villkor med interna reverser till bolagen kommer således kommuner att överta obligationer utställda i utländsk valuta med tillhörande valutasäkringar. Detta innebär att kommuner kommer äga obligationer i utländsk valuta men tar ingen valutarisk då affären säkras med ett valutaderivat.

Tekniska verken och dotterbolaget Bixia hanterar säkringar av valuta i framförallt EUR som de hanterar i sin egna verksamhet.

Kommunen har möjlighet att ta upp lån och obligationer i både NOK och EUR. Vid dessa tillfällen säkras alltid lånebeloppet med ett s.k. valutaderivat (valutaswap) så ingen valutarisk kan uppstå.

³ Kommunens egna skuld, de interna skulderna bolagen ej medräknat

Placeringsportföljerna har investerat i en fond med europeiska obligationer som noteras i EUR. Fonden säkrar valutarisken så att placeringens avkastning är oberoende av hur den svenska kronan handlas mot EUR.

En del av kapitalet placeras i globala aktiefonder, fonder som köper utländska aktier och som handlas i annan valuta än i svenska kronor. Dessa placeringar medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Valutarisken beaktas vid val av strategisk portföljkomposition det vill säga hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla.

Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en blandad portfölj ökar diversifieringen och minskar risken, variationen i avkastning. Minskad risk betyder att avkastningen blir mer stabil.

Utsikter 2025

Utsikterna för 2025 präglas av ett osäkert världsläge med geopolitisk oro och ekonomiska utmaningar. Det går att förvänta sig större kursrörelser på världens börser under 2025, och därför bör man ha rimliga förväntningar på avkastningen under nästa år.

Kommunens planerade aktiviteter 2025

Kommunfullmäktiges beslut om nya finanspolicys, riskinstruktioner och riktlinjer har lett till förändrade placeringsupplägg. Under 2024 har en förändring och förenkling av innehaven skett för att anpassa placeringsportföljerna till den nya policyn. Arbetet med detta kommer att fortsätta under 2025.

Kommunen planerar även en genomgång av likviditeten i koncernen för att säkerställa en effektiv kapitalanvändning. Eventuella likvidöverskott och underskott ska identifieras för att exempelvis minska extern finansieringskostnad och säkerställa att likviditeten används strategiskt.

Appendix

Marknadsdata

Prognos för styrräntan, procent kvartalsmedelsvärden. Riksbankens estimat

Riksbanken reporänta, Kvartalsmedelsvärden %	2024 kvartal 4	2025 kvartal 1	2026 kvartal 1	2027 kvartal 1
Reporäntan	2,99	2,44	2,25	2,25

Övrig marknadsdata

Avkastning	2024-12-31
S&P 500, aktier USA, 2024	24,3 %
Sv, börsen SIXPRX	8,5 %

Ordlista

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.

Styrränta

Räntor som en centralbank sätter i penningpolitiskt syfte. I Sverige är det reporäntan samt in- och låningsräntan till banksystemet.

Reporänta

Riksbankens viktigaste styrränta genom vilken Riksbanken kan styra de korta marknadsräntorna med avsikt att påverka inflationen. Bankerna betalar reporänta när de lånar pengar i Riksbanken via Riksbankens repotransaktioner. Vid tillfällen då bankerna placerar pengar i Riksbanken kan de i stället köpa riksbankscertifikat. Bankerna erhåller reporänta vid placering i riksbankscertifikat.

Högkonjunktur

Den ena fasen i en konjunkturcykel, i regel präglad av hög sysselsättning, stor investeringsaktivitet och stigande priser. Motsats: lågkonjunktur eller recession.

Inflationstryck

Allmänna prisökningar som gör att pengarnas värde minskar, det vill säga att köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Motsatsen är deflation.

Riksbankens direktion

Sex ledamöter som utses av riksbanksfullmäktige med mandatperioder på fem eller sex år. Direktionen ansvarar för Riksbankens verksamhet och fattar beslut om penningpolitiken, frågor om finansiell stabilitet, marknadsoperationer och betalningsväsende.

Centralbank

Institution som ansvarar för penningpolitiken i ett land eller valutaområde, det vill säga fastställer en ränta för att bevara värdet på pengar. En centralbank ansvarar normalt även för att stabiliteten i betalningsväsendet kan upprätthållas och ger ut kontanta betalningsmedel. Riksbanken är Sveriges centralbank. I andra länder kan centralbanker också ha andra uppgifter, till exempel ansvara för den finansiella tillsynen eller förvalta statsskulden.

Swapavtal

Avtal som två parter ingår för att byta ut en valuta eller en ränta mot en annan valuta respektive ränta under en i förväg bestämd tidsperiod och i enlighet med vissa villkor.

Cross currency swap

Ett avtal mellan två parter om utbyte av betalningar i två olika valutor.

Obligation

Räntebärande löpande skuldförbindelse som kan ges ut av staten, kommuner, kreditmarknadsbolag, hypoteksinstitut eller större företag. En obligation har lång löptid, minst ett år. Obligationens nominella belopp återbetalas när löptiden gått ut, och under tiden får innehavaren av obligationen periodiska utdelningar (räntor).

Ränterisk

Risken för att värdet på ett räntebärande värdepapper sjunker till följd av att marknadsräntorna stiger.

Likviditet

Mått på ett företags eller en organisations betalningsförmåga på kort sikt. Kan även beskriva hur snabbt det är möjligt att omsätta en tillgång i pengar.

Anskaffningsvärde

Vad tillgångarna har anskaffats till för värde.

Marknadsvärde

Faktiskt värde vid periodslut, en ögonblicksbild.

Övervärde

Skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde.

Duration

Genomsnittlig löptid på samtliga kassaflöden i en obligation.